

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2018/19

Destinace (země, město): Čína, Peking

Jméno, příjmení: Mgr. Blanka Jaurisová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav):

Beijing Foreign Studies University (BFSU), Fakulta evropských jazyků a kultur, katedra českého jazyka

Fakulta evropských jazyků a kultur nabízí celkem 25 jazykových oborů. Studenti českého jazyka absolvují čtyřleté bakalářské studium, přičemž část z nich vyjíždí ve 2., případně 3. ročníku studia na roční pobyt v České republice, kde navštěvují kurzy buď v rámci Ústavu bohemistických studií na FF UK, nebo na UJOP. Obor bohemistika na BFSU se otevírá jednou za dva roky a do 1. ročníku katedra přijímá 20 studentů. Akademický rok je rozdělen do dvou semestrů (16 týdnů), po nichž následuje zkouškové období (2 týdny).

BFSU je prestižní univerzita nabízející výuku více než 100 jazyků. Bohemistika tady má dlouhou tradici (od roku 1954) a tomu odpovídá úroveň výuky, studentů i vybavenost univerzity. Pracovní podmínky pro lektora jsou velmi dobré. Na katedře panuje přátelské prostředí, kolegové jsou nápomocní v případě jakýchkoli dotazů nebo problémů. Univerzita a fakulta se snaží podporovat kontakty mezi zahraničními lektory. Na podzim hned v úvodním týdnu bylo uspořádáno velké setkání všech zahraničních lektorů a v listopadu pro zájemce výlet do střední Číny tematicky věnovaný konfucianismu a pohledu západních civilizací na Čínu, jehož součástí byly také přednášky a diskuze účastníků.

Výuka v letošním roce

V akademickém roce 2018/19 probíhala výuka ve dvou třídách: ve 2. a 4. ročníku. Spolu s českým lektorem zajišťovalo výuku pět dalších čínských kolegů (čtyři interní a jeden externí), většinou bohemistů. Studenty tvoří částečně studenti BFSU a částečně studenti z Beijing International Studies University (BISU) na základě meziuniverzitní smlouvy. Studenti se účastní výuky společně a nejsou mezi nimi žádné rozdíly, ale studenti z BISU se po třetím roce studia vrací na svou domovskou univerzitu, kde v závěrečném roce studují jiný obor než češtinu.

V letošním roce se vrátilo na BISU 8 studentů, takže na výuku 4. ročníku docházelo 12 studentů. Do Prahy na roční výjezd odjelo 12 studentů, výuku 2. ročníku tedy navštěvovalo 8 studentů. S českým lektorem měly oba ročníky dva předměty, každý předmět ve dvouhodinové dotaci (2. ročník měl předměty České reálie a Mluvení, 4. ročník předměty Psaní a Poslech). Celkem bylo ve 2. ročníku 14 hodin češtiny (vyučovací hodina = 50 minut) a ve 4. ročníku 12 hodin týdně. Kromě češtiny mají studenti v rámci univerzitního studia další předměty (povinné a volitelné), na něž během týdne docházejí. Čínští studenti jsou tedy velmi vytížení a často chodí do školy i v sobotu, někteří i v neděli. Své studium na BFSU zakončují studenti zkouškou a diplomovou, resp. bakalářskou prací v rozsahu asi 30 stran v českém jazyce.

Studenti

Obecně jsou studenti motivovaní, velmi pilní a projevují upřímný zájem o Českou republiku. 2. ročník většinou docházel na vyučování pravidelně, absence byly minimální a chybějící studenti se většinou předem omluvili. Ve 4. ročníku byly absence častější, z důvodu praxí, které studenti absolvují. Docházku lektorka zaznamenávala a předávala na konci semestru vedoucí katedry. V letošním roce byla v rámci univerzity ustanovena nová pravidla ohledně docházky (maximálně dvě absence za semestr). Výuka ve 2. i ve 4. ročníku probíhala pouze v češtině. Studenti jsou na různých úrovních (mezi A1 až B1, resp. mezi B1 až C1). Vzhledem k tomu, že v Číně nejsou běžně přístupné některé webové stránky (Youtube, Google...), je třeba počítat s jistými omezeními. Pokud chceme, aby se například studenti podívali na nějaké video na Youtube, je lepší ho stáhnout a studentům pustit při vyučování nebo někam uložit ke stažení. Veškerá komunikace se studenty probíhá přes aplikaci WeChat. Na ni také studenti posílají lektorovi dotazy. Studenti jsou také vždy ochotní pomoci českému lektorovi, ať už v případě komunikačních či jiných obtíží spojených s životem na kampusu, nebo obecně v Číně.

Podmínky pro výuku, zázemí

Kampus se nachází v severozápadní části Pekingu, asi 15 minut od stanice metra Weigongcun (asi 30 minut od centra). Má dvě křídla – západní a východní – oddělená frekventovanou hlavní silnicí. Ve východní části kampusu se nachází katedra sestávající ze dvou kabinetů, učebny jsou umístěny v moderní budově západní části kampusu. Vše je v docházkové vzdálenosti, z východního cípu kampusu na západní je to asi 15 minut chůze. Součástí kampusu jsou menzy, sportovní centrum (včetně bazénu) a knihovna. V knihovně je i česká sekce. Menší knihovna je i na katedře. Zvláště pokud jde o jazykovou výuku, je knihovna na katedře vybavena moderními jazykovými učebnicemi a příručkami. Lektor má přístup do obou kabinetů češtiny, v jednom z nich má pracovní místo, kde může využívat PC a tiskárnu se skenerem. Přípravy si může dělat v kanceláři nebo u sebe na koleji, to záleží čistě na jeho uvážení. Kromě výuky a mimovýukových akcí (akcí na ambasádě, konferencí nebo různých pracovních setkání) nemá povinnost trávit čas na pracovišti. Kopírování zajišťuje obsluha v copy-room. Třídy jsou vybaveny klasickými tabulemi, na něž se píše křídou. Každá učebna má dataprojektor a počítač s připojením na internet. Běžným jazykem na katedře je čeština, v rámci zahraničního oddělení komunikuje lektor anglicky.

Doplňující aktivity a spolupráce s dalšími organizacemi

V rámci výuky seznamuje lektor studenty s významnými českými svátky. Ve školním roce 2018/19 proběhly dva workshopy, vánoční a velikonoční, kdy si studenti (a někteří čínští kolegové) prakticky vyzkoušeli některé z tradičních zvyků. Lektor se také účastní různých setkání, přednášek nebo konferencí v rámci univerzity či mimo ni, letos to byla například konference *Pásmo a stezka a vzájemné porozumění mezi lidmi ČLR a ČR*, kterou společně organizovaly čínský deník Guangming Daily a české Literární noviny. Dalším úkolem lektora je kontrola překladů textů na web univerzity (<http://global.bfsu.edu.cn/cs/>). V letošním roce byl také ve spolupráci s českou lektorkou připraven k vydání *Stručný česko-čínský slovník přísloví a pořekadel*.

Počet univerzit, kde se vyučuje čeština v Číně, významně narůstá a český zastupitelský úřad v Pekingu věnuje těmto institucím pozornost. Kromě toho, že letos nový velvyslanec osobně univerzity navštívil, pořádá ambasáda různé akce v průběhu roku, které jsou buď přímo určené studentům češtiny, nebo jsou to oslavy různých významných českých svátků, na něž jsou studenti zváni. Na podzim to byly samozřejmě oslavy české státnosti, v zimě vánoční recepce a přednáška Ivany Karáskové, hlavní koordinátorky projektu *Chinfluence* na téma česko-čínských vztahů, a na jaře setkání u příležitosti 70 let česko-čínských diplomatických vztahů. Do akcí na ambasádě se studenti zapojují často jako dobrovolníci. Mají příležitost se setkat s čínskými studenty češtiny z jiných univerzit či českými studenty v Číně, českými podnikateli či dalšími Čechy působícími v Číně, ochutnat české tradiční jídlo apod. Ambasáda taktéž uspořádala překladatelskou soutěž pro studenty češtiny v rámci překladatelské soutěže Susanny Roth 2019. Textem k překladu byl úryvek z románu *Probudím se na Šibuji*, kterým v roce 2018 debutovala autorka Anna Cima. Na prvním místě se umístila studentka z naší katedry. Spolupráce se zastupitelským úřadem je velmi dobrá, díky ambasádě jsou čeští lektori působící v Číně v kontaktu, pravidelně se setkávají na akcích ambasády a mají možnost si vyměňovat zkušenosti i praktické informace.

Ubytování pro lektory

Zahraniční lektori jsou ubytováni buď ve východní části na koleji pro zahraniční studenty (dvoupokojový byt hotelového typu, bez kuchyně), nebo v západní části, kde jsou byty pro lektory v jedné z dalších budov pro zahraniční studenty (menší byty s kuchyní) nebo přímo v komplexu bytů pro lektory (větší byty s kuchyní). Na byty je pořadník, a pokud lektor chce změnit ubytování, musí vyvinout aktivní snahu, která se ale většinou vyplatí. Ať už ale lektor bydlí v jakékoli ze tří budov, jde o čisté a kvalitní ubytování evropských standardů (klasická toaleta, TV...). Nevýhodou bydlení na západním kampusu je častý hluk (i v noci) způsobený probíhajícími stavebními pracemi, které potrvají ještě několik let. Nicméně díky probíhajícím stavebním změnám se kampus modernizuje, vznikají nová místa k odpočinku (jezírka, miniparky s možností sezení apod.).

Život v Číně

Čína je země kulturně velmi odlišná a je třeba se na to připravit. Evropan je i v dnešní době v Číně rarita, takže je neustále ve středu pozornosti. Cizinec se tedy musí připravit na to, že ho budou cizí lidé oslovovat na ulici, fotit se s ním, chtít si vyměnit kontakty (přes WeChat). Většinou se ale předem zeptají, jsou přátelští, a pokud umí trochu anglicky, jsou moc šťastní, když mohou mít s cizincem i krátkou konverzaci. Mnoho cizinců přijíždí do Číny bez znalosti čínštiny, což může být ze začátku dost náročné, neboť veškeré nápisy jsou ve znacích. I když se mladší generace učí anglicky už od základní školy, znalost angličtiny stále není běžná, a to ani v kampusu, v obchodech, na nádražích nebo v restauracích. Mnoho restaurací má menu jen ve znacích. Taxikáři většinou anglicky nemluví, navíc je potřeba mít pro ně destinaci napsanou ve znacích. Velký problém může být i nefunkčnost Google Maps na telefonu. Kvalitní chytrý telefon, instalace Google překladače a VPN před odjezdem můžou zásadním způsobem usnadnit život.

Pokud jde o smog, i když se obecně situace zlepšila a fotografie města zahaleného do smogu jsou spíš minulostí, po většinu dnů v roce je úroveň znečištění ovzduší stále vyšší než v nejvíce znečištěných městech České republiky. Je třeba s tím počítat a vybavit se nejen maskou, ale třeba i čističkou vzduchu a některé dny prostě vůbec raději nevycházet.

Nutné administrativní úkony

Lektor podepisuje smlouvu jak s DZS, tak s univerzitou. Před odjezdem je třeba zažádat o vízum. Proces získání víza je poměrně komplikovaný a vyžaduje spoustu času. Vzhledem ke vzdálenosti obou zemí a poměrně striktní administrativě navíc nejdou věci vždy podle plánu. Je třeba se tedy v tomto ohledu vybavit trpělivostí. Administrativní kroky navíc nekončí příjezdem do Číny. Je třeba pravidelně obnovovat pracovní povolení, povolení k pobytu apod. Naštěstí díky pomoci ze strany katedry a skvělým instrukcím předchozí lektorky byl přesun do Číny poměrně snadný a bezproblémový.

Výuka v příštím školním roce

Vzhledem ke změně sylabů v rámci fakulty bude příští rok kladen důraz na výuku literatury jako profilového předmětu. Studenti 3. ročníku budou mít v prvním semestru nově zařazené předměty věnující se literatuře 19. století a 20. století v týdenní čtyřhodinové dotaci. Výuku bude poskytovat česká lektorka spolu s čínskou kolegyní. Studenti 1. ročníku projdou klasickým intenzivním úvodem do studia češtiny.

Závěr

Český lektor je na BFSU ze strany katedry velmi ceněným článkem, díky kolegům se cítí jako důležitá součást kolektivu. Komunikace v rámci katedry byla velmi přátelská, efektivní a zcela bezproblémová. Stejně tak má lektor podporu ze strany českého zastupitelského úřadu, pro který jsou instituce poskytující výuku češtiny v Číně prioritou. Všech 12 studentů 4. ročníku úspěšně zakončilo studium. Tři studenti

z 2. ročníku stráví příští akademický rok na výjezdu v České republice. V červnu se konaly přijímací zkoušky a v příštím školním roce přivítáme opět 20 nových prváků.

Peking 1. července 2019

Mgr. Blanka Jaurisová

Promoce našich čtvrtáku

Návštěva nového velvyslance v Pekingu Vladimíra Tomšíka na výuce